

I kärlekens spår

FATABUREN 2012

I kärlekens spår

I kärlekens spår

NORDISKA MUSEETS OCH SKANSENS ÅRSBOK 2012

Red. Christina Westergren

FATABUREN Nordiska museets och Skansens årsbok, är en skatt av kulturhistoriska artiklar som publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken Fataburen en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvideras från respektive museum.

Fataburen 2012
Nordiska museets förlag
Box 27820
115 93 Stockholm
www.nordiskamuseet.se

© Nordiska museet och respektive författare
Bildredaktörer Jonas Hedberg och Marie Tornehave
Översättning till engelska Comactiva Translations AB
Omslag och grafisk form Lena Eklund
Omslagsfoto Hans Malmberg, Nordiska museet. Bilden är beskuren
Sid. 2 Förlaga till tatuering utförd av Mathias Sjöblom, Nordiska museet

Tryck Elanders NRS Tryckeri, Huskvarna 2012
ISSN 0348 971 X
ISBN 978 91 7108 551 1

Kärlekslås på Västerbron. Foto Mats Landin, Nordiska museet.

Kärlekslås

– en ritual för evig kärlek

Kärlekslås är en företeelse som spridit sig som en löpeld i många europeiska städer under de senaste åren. Ordet kärlekslås introducerades på Språkrådets nyordslista 2010 med beskrivningen »hänglås som ett kärlekspar fäster på någon offentlig plats och låser, varefter nyckeln kastas bort; symboliserar evig kärlek«.

Att kärlekspar har behov av att manifestera sin kärlek och ibland även visa upp den för andra är inget nytt. Förutom mer etablerade sätt med förlovnings- och vigselringar har enklare metoder funnits, som till exempel att rista in initialerna i barken på ett träd. I dag förekommer flera olika typer av smycken som symboliserar samhörighet. Att tatuera sig med kärleksmotiv eller partners namn har också blivit vanligt i vida kretsar.

I Stockholm började kärlekslås synas på Västerbron och Djurgårdsbron under 2009. Det första kärlekslåset på Västerbron sattes dit i januari av paret Mikloz och Lena. Deras berättelse finns återgiven i flera tidningar och tv-program. På ettårsdagen av sitt bröllop fäste de ett hänglås med sina initialer i broräcket på

LENA KÄTTSTRÖM

HÖÖK är etnolog och intendent vid Nordiska museet. Hennes ansvarsområden är bl.a. folktro, seder och bruk.

Västerbrons högsta höjd och slängde sedan nycklarna i vattnet. Inspirationen kom från Riga i Lettland där Mikloz upptäckt lås-fenomenet på en bro. Mikloz anser att kärlekslås är ett nytt sätt att manifesteras att man är oskiljaktiga: »Om man är förälskad är det en klockren idé att låsa fast sin kärlek och visa att det inte är något lättvindigt.«

Hur, när, var?

De flesta kärlekslås är små, kvadratiska och av mässing – vanliga hänglås helt enkelt – men de kan också vara hjärtformade och ibland röda. Det finns kärlekslås med extra långa byglar för att de lättare ska kunna fästas och det finns kärlekslås med kombinationslås. Låsen är vanligtvis försedda med kärleksparets namn eller initialer, ofta datum och ibland symboler där hjärtat dominerar. Deviser som »Love conquers all« eller »4ever« påträffas emellanåt. Dekorationerna kan vara hemmagjorda, med tuschpenna eller inristade. Det förekommer också förbeställd professionellt utförd gravyr. Vid en del populära platser för kärlekslåsritualen finns ställen där man kan köpa hänglås och få dem graverade.

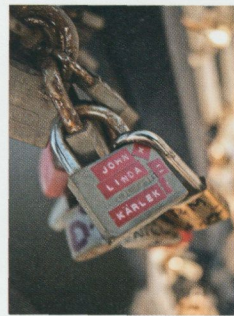
Seden uppkommer oftast spontant på ett ställe och när det inte går att sätta upp fler där, sprids låsen till andra ställen runt omkring. Efter fastlåsningen slängs nyckeln ner i vattnet under bron eller i avgrunden nedanför berget. Ibland kastas den över axeln så att paret inte ska se exakt var den hamnar. Det är för det mesta unga par som manifesterar sin kärlek med ett lås, men även äldre utför ritualen på bröllopsdagar eller andra märkesdagar. I Tallinn och Moskva och på vissa ställen längs kinesiska muren är det tradition att nygifta par sätter upp kärlekslås. I Tallinn innefat-

tar ceremonin dessutom att brudgummen ska bära bruden över bron.

Man hittar kärlekslås framför allt i Europa och Asien, men även i Nord- och Sydamerika och i Australien. Låsen hänger på broräcken eller staket av järn, gärna över vattendrag, på höga berg, vid särskilt romantiska platser och ibland vid tempel och statyer. Kärlekslås i drivor ser man i Kina, på flera platser längs kinesiska muren och på heliga berg. Andra ställen i Asien där det enligt uppgift finns kärlekslås är Sydkorea, Guam och Taiwan. Fenomenet är också vanligt i Östeuropa, till exempel i Ryssland, Estland, Lettland, Polen, Ungern och Ukraina. I övriga Europa sticker Italien ut med kärlekslås på flera romantiska platser, som broarna Ponte di Rialto i Venedig, Ponte Milvio i Rom, Ponte Vecchio i Florens samt Julias hus i Verona och längs räcket på en kilometerlång promenad kallad Via dell'Amore i Riomaggiore.

Ursprung med förgreningar

Något som satt fart på trenden med kärlekslås i Europa är den italienska filmen *Ho Voglia di te* (Jag vill ha dig) av Federico Mocca. Den hade premiär 2007 och bygger på ett par tidigare publicerade böcker. Handlingen kretsar kring ett ungt par, som efter att ha skrivit sina namn på ett hänglås låser fast det runt en lamppost på Roms äldsta bro Ponte Milvio, och kastar nycklarna i Tibern i tron att de sedan aldrig ska lämna varandra. Filmen ledde till att unga par vallfärdade till Ponte Milvio för att upprepa ceremonin och på mindre än ett år kollapsade lampposten under tyngden av tusentals lås. Borgmästaren i Rom försökte förbjuda kärlekslåsen, men när han anklagades för att »trampa på de älskandes rättigheter« fick han lov att

Två kärlekslås av mässing. Olika metoder har använts vid dekoreringen. Foto Mats Landin, Nordiska museet.

backa och i stället låta fästa kedjor utmed broräckena för att underlätta låsuppsättandet. Frederico Mocca har utnämnt sig till skapare av denna internationella trend och han påstår sig ha hittat på kärlekslåsritualen själv. Men seden med kärlekslås är äldre än så. Lås som symboler har satts upp på många platser under de senaste decennierna men vi kan också ana kärlekslås i en avlägsen forntid.

I Fengyuan i Taiwan har hänglås satts upp på en järnvägsbro sedan 2004. Låsen fungerar som önskelås – man önskar sig lycka, kärlek eller att komma in vid universitetet. Energin från magnetfälten vid rälsen antas kunna påverka önskningsarna i positiv riktning. Rena kärlekslås, som befäster två människors kärlek till varandra, består här av två hänglås hopfästade vid varandra. Folkloristen Chang-Yi-ming tror att fenomenet har uppstått i ungdomars subkulturer som imitation och utveckling av trossystem i andra länder, där magnetfält innebär att det är en plats med mycket energi.

I staden Pécs i Ungern sägs trenden ha startats av studenter i början av 1980-talet. För att få livslång kärlek, men även i samband med och som en symbol för avslutade studier, sattes hänglås upp på ett järnstaket i närheten av en medeltida katedral. När staketet var överfullt spreds låsen till närliggande områden. I Riga och Kiev är trenden troligen etablerad sedan tidigt 70-tal.

På 1960-talet brukade unga italienska män fira friheten efter avslutad militärtjänst i Florens genom att låsa fast hänglåsen från klädsåpen på bronsstatyn vid bron Ponte Vecchio och slänga nyckeln i vattnet. En föregångare till denna ceremoni bestod av att man satte upp ett hänglås någonstans i sin hemstad på väg till militärtjänsten, som en försäkran om att återvända en dag.

På Luzhkovbron i Moskva har kärlekslås satts upp av brudpar

Ponte Milvio i Rom.
Foto Jon Worth,
Flickr CC-BY.

Magiska lås vid berget Huangshan i Kina. Yabbox, Wikipedia CC-BY-SA.

åtminstone sedan 1994. Lås och fastlåsning finns även i en något annorlunda gammal rysk bröllopstradition. Efter att ha burit bruden över tröskeln skulle mannen skydda henne mot »onda makter« och låsa fast och bevara lyckan genom att placera ett nytt lås på dörren.

I Vrnjačka Banja i Serbien finns »The Bridge of Love«, med en informationstavla som berättar en olycklig kärlekssaga från första världskriget. Kärleksparet Nada och Relja brukade träffas

Luzhkovbron i Moskva. Foto Superchilum, Wikimedia Commons, CC-BY-SA.

på bron. Under kriget svek Relja Nada för en annan och Nada tynade sakta bort och dog. Unga kvinnor som ville undvika Nadas öde började därefter fästa hänglås på bron med sitt och sin älskades namn och symboliskt slänga ner nycklarna i floden. Traditionen glömdes bort en tid men återupptogs efter att berättelsen inspirerat författarinnan Desanka Maksimović till kärlekssången »A prayer for love« (Molitva za ljubav). I dag är bron överhopad med kärlekslås.

De äldsta låsen

Traditionen att sätta upp hänglås på offentliga platser kommer troligen från Kina. Vid det heliga berget Huangshan ligger ett ställe kallat »The Gold Lock Pass« där resenärerna fäster hänglås på järnräckena som skydd och hälsobringare för sina vänner och familjemedlemmar. Därefter slängs nyckeln ner i den dimmiga dalen nedanför. Vaktornen längs kinesiska muren används ibland för bröllop, och brudparen sätter upp så kallade bröllopslås, försedda med röda band, längs muren och slänger sedan bort nyckeln i förhoppningen att deras kärlek ska bestå lika länge som kinesiska muren. På några platser i Kina försäkrar man sig om ett lyckligt och evigt äktenskap med hjälp av ett urgammalt träd, hänglås och röda band. Bröllopsparet låser banden i en trädgren med ett hänglås där namnen är inristade och kastar nyckeln i ett närbeläget vattendrag. Därmed är de sammanlåsta av kärleksbanden för alltid. Även nära vänner och familjemedlemmar försöker låsa sina förhållanden för evigt genom att sätta upp hänglås med inristade förhoppningar om familjens lycka och barnens hälsa.

Kärlekslåsföreteelsen påstås ibland vara en 5 000-årig kinesisk tradition. Men de äldsta kända låsen är 4 000-åriga egyptiska dörrlås av trä. Hänglås av metall dyker upp i det antika Rom på 100-talet e.Kr. De förekom även i det antika Grekland och Egypten. I Kina kan hänglås spåras till 200-talet e.Kr. Att hänglåsen var små och portabla gjorde att de var praktiska att använda för att skydda egendom när man reste längs handelsvägarna mellan Europa och Asien.

Kina har en lång tradition av magiska hänglås, som använts för att skydda och vara lyckobringande. Ett speciellt lås i form av en

amulett bärs framför allt av små barn för att hålla onda makter och sjukdomar borta och främja ett långt och lyckligt liv. I samma syfte användes tidigare en silkestråd i fem olika färger som hängdes över dörren eller bars runt handleden. Den seden kan spåras till Handynastin (206 f.Kr.–220 e.Kr.). Silkestråden bars vid speciella högtider eller tillfällen, t.ex. sommarsolståndet. Från att ha varit allmän utvecklades traditionen till att enbart gälla små barn. Så småningom, under Mingdynastin (1368–1644) ersattes den flerfärgade tråden av ett hänglås av metall som bars vid halsen eller armleden. Denna sed förekommer fortfarande i Kina. Hänglåsamuletter till halsband eller armband för små barn kan i dag köpas via internet och kallas »longevity locks«. När barnet är tolv år gammalt förekommer en särskild upplåsningsseremoni där barnet anses lämna barndomen för att börja stå på egna ben. Upplåsningen kan även ske vid giftermålet.

De äldre kinesiska hänglåsen är vanligtvis tillverkade av någon av metallerna brons, mässing, koppar, järn eller silver. Brons är det vanligaste materialet och låsen är konstfullt utformade och dekorerade.

I Kina finns också turistattraktionen »Lock Island«, en ö där man kan sätta upp lås med personliga önskningar inristade. Här finns ett låsmuseum med över ett tusen gamla lås att titta på. Och dessutom världens största fristående hänglås på 1,2 ton.

I det antika persiska riket har hänglås använts i olika religiösa sammanhang i form av amuletter och talismaner med inskrivna böner eller andra religiösa formuleringar. Hänglås har använts som gåvor, hälsningar och välsignelser av pilgrimer och andra vid besök på olika religiösa platser. Sjuka och hjälpbehövande offerade lås med några trådar ur kläderna inknutna. Offerlåsen kunde vara av ädla metaller och låsas fast i järngaller och kedjor.

Havande kvinnor har använt hänglåsamuletter som skydd mot missfall.

Efter att ha sökt efter ursprunget till kärlekslåstrenden är det tydligt att rötterna kan sökas på många olika håll. De sträcker sig hundratals år bakåt i tiden i Kina med hänglåsamuletter som använts som magiska besvärjelser för att få ett långt och lyckligt liv med god hälsa. Under 1900- och 2000-talet förekommer hänglås för att låsa fast kärleken mellan älskande par, brudpar, familjemedlemmar eller vänner. Hänglås kan användas vid förändringsriter, för att markera att militärtjänst eller studier är avslutade. Låsen kan även fungera som önskelås – man låser fast en önskan om hälsa, lycka och kärlek eller om att komma in på en utbildning. I religiösa sammanhang kan böner fästas vid låsen.

Uppenbara och användbara symboler

Kärlekslåsritualen är full av lättförståelig symbolik. Att ett lås representerar sammanbindning och fastlåsning, liksom att en bro är överbryggande är otvivelaktigt. Metall, framför allt järn, har under lång tid ansetts skyddande mot »onda makter« inom svensk folktro. Dels är metallen hård och dels har den värmts i elden, som i sig ansågs renande mot ondska. I gamla hus kan man till exempel hitta knivblad instuckna i tröskeln som skydd för huset.

I materialet om kärleksmagi från cirka 1850–1920 i Nordiska museets arkiv finner vi inga uppgifter om lås, men många exempel på liknande symboler och handlingsmönster för att väcka eller stärka kärlek och för att få ett lyckligt äktenskap. Från Lekvattnets socken i Värmland berättas hur man kunde hjälpa ett kärlekspar på traven: »Man fäste helt enkelt ihop hyska och

hake i rinnande vatten.» Detta kallades att »fästa ihop folk«. En sed som ofta tillgreps i Sydsverige var att smyga ner en hammare under brudsängen eller gömma den i sängkläderna. »Den troddes skydda mot allt ont och alla onda väsen både den natten och under hela den äktenskapliga samlevnaden« berättade en kvinna från Vislanda i Småland.

Hjärtat som kärlekssymbol är välkänd – kärlekslåsen är ibland hjärtformade eller dekorerade med hjärtan. En del lås bär dessutom kärlekens röda färg. Ett rött, hjärtformat lås av metall med inristade hjärtan fastsatt på en bro av metall, borde vara det ultimata kärlekslåset.

I en analys av trenden med kärlekslås i *New York Times* 2007 skriver Frederico Mocca: »It is a sign of our times – there is a lack of dreaming in Italy ... And that gesture of the lock on the bridge, of the feeling of the ironing closing, it's a promise. It's beautiful.«

Vad kan vi då utläsa av att kärlekslåsen har blivit så populära över stora delar av världen? Om ritualen ses som ett försök att låsa fast kärleken måste vi kanske också fråga oss om evig kärlek

Lås, metall, hjärtan och den röda färgen – kärleksmakin är rik på symboler.
Foto Lena Kättström
Höök, Nordiska museet.

blivit en bristvara. Kan kärlekslåsen ses som tecken på att man längtar efter något beständigt i en tid med snabba förändringar och hög skilsmässofrekvens? Är de ett nytt sätt att uttrycka en förhoppning om evig kärlek? Och uttrycker kärlekslåsen samtidigt att kärleken i själva verket är flyktig som en fågel? Den som hittat kärleken måste skydda den. Stänga dörrarna om den. Hålla fast den med bojor och låsa tätt.

Ett ungt par beskriver på nätet ceremonin med kärlekslåsen som »den moderna förlovningen i Stockholm«. Det kanske pekar på behovet av en privat ritual som inte är lika pretentiös som en traditionell förlovning. Det kanske helt enkelt är en »kul grej«, som är lätt att göra, med en lyckobringande amulett som inte kostar så mycket. Man har gjort ett bestående avtryck som hänger där för alltid – i bästa fall. Kärlekslåsritualen pekar på att det finns ett behov av ceremonier och symboler. I dag sprids trender fort, via internet och andra medier och genom det globala resandet. Kärlekslåsritualen har en universell symbolik som är lätt att ta till sig oberoende av religiös, etnisk, politisk och kulturell bakgrund.

Barbro Blehr, professor i etnologi vid Stockholms universitet, menar att den önskan om att leva samman för evigt som kopplas till hänglåsen motsäger de signaler som kommer från Svenska kyrkan om att en del kvinnor avstår från giftermål på grund av vigselritualens löften om livslång kärlek.

Men att kärlek och tvåsamhet är ett starkt ideal i dag visar en opinionsundersökning gjord av Synovates under hösten 2011 på uppdrag av DN. Hela 82 procent av svenskarna tror att en kärleksrelation kan vara livet ut. Så kanske är det vigselritualens löften som upplevs som gammaldags och inte själva vigseln i sig. Det kan vara svårt att lova att kärleken ska bestå – det är lättare

att uttrycka en önskan om att så ska ske. Då passar kärlekslåsen som en besvärjelse för evig kärlek – magi kan antagligen inte skada när statistiken visar hur svår den är att uppnå. Kärlek som den huvudsakliga grunden för att hålla samman ställer troligen andra krav än ekonomi och konventioner.

Eftersom livslång kärlek verkar vara något de flesta önskar sig på 2010-talet är det inte svårt att förstå kärlekslåsens popularitet. Människans vilja att försöka påverka framtiden på magisk väg är universell och urgammal.

Kärlekslås med champagne på Scandic Grand Central i Stockholm. Foto Karl Gabor, © Scandic Grand Central Hotel.

I Pécs i Ungern har man satt fast lås sedan början av 1980-talet. I dag har turisterna många lås att titta på. Foto Vikkvakk, Wikimedia Commons, CC-BY-SA.

Vandalism eller turistattraktion?

På en del ställen har myndigheterna försökt ta bort och förbjuda kärlekslås. Så har skett i till exempel Rom, Paris, Florens, Moskva, Pécs och Köln. Ibland har låsen avlägsnats i smyg. De anledningar som angetts har varit säkerhetsmässiga och estetiska, samt att låsen skadar bron. En del myndigheter har kallat företeelsen för vandalism och hotat med böter och till och med fängelse. I de flesta fall har myndigheterna fått ge sig och i stället skapa hållbara ställen att sätta upp låsen på. I Moskva satte myndigheterna år 2007 upp särskilda träd av järn där det nu hänger stora klasar av hänglås.

Staden Lovelock i Nevada i USA har sedan Alla hjärtans dag 2006 anammat traditionen med kärlekslås och gjort det till en turistattraktion. Man marknadsför Lovelock som en lämplig plats för såväl bröllop som en romantisk helg och propagerar för att även vänner och familjemedlemmar kan manifestera sina varma känslor med kärlekslås på »Lovers Lock Plaza«.

I Sverige har några kommuner hakat på trenden och till och med uppmuntrat uppsättandet av kärlekslås som en turistattraktion. I Gävle invigdes Gävles Kärleksbro (Strömdalsbron) lördagen den 3 september 2011, i samband med evenemanget Å-draget. Arrangören, tekniska kontoret vid Gävle kommun,

Träden av järn är avsedda för kärlekslås. Luzhkovbron i Moskva. Foto akk_rus, Flickr CC-BY.

uppmanade besökarna att »hjälpa till att få bron romantisk« med blommor och kärlekslås. I Degerfors i Värmland vill kommunchefen, efter ett medborgarförslag, upplåta Esters park för ändamålet, finansierat genom kommunens konto för kulturaktiviteter.

Till Alla hjärtans dag 2012 annonserade det nyöppnade hotellet Scandic Grand Central i Stockholm att man har börjat med en gammal kärlekstradition – Lover's Locks. »För 30 kr kan man köpa ett hänglås i Teaterbrasseriets bar, som man sedan kan dekorera med permanenta pennor. Scandic erbjuder ett kärlekspaket för 295 kr med två glas champagne och ett lås. När låset är dekorerat hänger man upp det på gallret i Teaterbrasseriets. De som vill kan givetvis ta med ett eget lås.« Hotellets marknadschef Azize Ayhan meddelar (2012-02-20) att det sitter ett tjugotal lås uppe och att det har varit möjligt att sätta fast ett kärlekslås sedan hotellet öppnade i oktober 2011. »Besökarna tycker det är trevligt med detta och vår ambition är att fler ska sätta upp sina lås. Det är ett sätt för gästerna att bidra till inredningen på ett lekfullt sätt.

I Sverige har kärlekslås noterats i bland annat Umeå, Göteborg, Piteå, Helsingborg och Lomma. På Västerbron i Stockholm har fler par följt Mikloz och Lenas exempel och i dag, våren 2012, hänger några hundra kärlekslås där. Av namnen att döma utövas ritualen även av samkönade personer. På broräcket har någon till och med fäst en QR-kod som, efter att man scannat den med en smartphone, leder till en wikipediaartikel om fenomenet kärlekslås. 2010 syntes ett hänglås märkt med »Prins & Prinsessa« på Lilla Sjötullsbron längst österut i Djurgårdskanalen. Kärlekslås har också rapporterats från Skeppsholmsbron. Det är utmärkande för kärlekslåstrenden att man väljer romantiska platser med vacker utsikt.

Kärlekslåsen är ett sätt att ta det offentliga rummet i anspråk – medborgarna är med och skapar stadsbilden. Frågan är om det går att styra en sådan rebellrörelse. Den ungerska konsthistorikern Ferenc Romvary uttalar sig om sådana försök i *abc news* 2003: »This would kill the essence of the padlocking habit, its spontaneity and people's feeling that they are secretly leaving their mark.« Trenden att sätta upp kärlekslås på valfri plats kan jämföras med graffiti, som myndigheterna ibland också försöker styra till vissa platser.

För den som inte vill riskera att låsen tas bort finns det nu även virtuella kärlekslås. På webbplatserna »The Love Grid« och <http://www.amorchetti.com> går det att sätta upp personliga hänglås på valfria platser runt om i världen – varför inte välja kärlekstemplet Taj Mahal eller en romantisk italiensk bro som bakgrund? Mottagaren måste »låsa« låset genom en länk från avsändaren. Här har det analoga gift sig med det digitala. Med appen »amorchetti« väljer man enkelt bakgrund, typsnitt och text.

En gåta i museets närhet

Men vem har avlägsnat kärlekslåsen på Djurgårdsbron? I november 2009 fanns där ett tjugotal hänglås. Under våren 2010 ökade antalet och sedan helt plötsligt var alla lås försvunna från bron. Nordiska museet har varit i kontakt med Kungliga Djurgårdens förvaltning, Stockholms stads trafikkontor och Norrmalms stadsdelsförvaltning och ingen säger sig känna till något om låsens borttagande. Det är ett mysterium för alla, men klart är att Stockholms stad äger bron och att trafikkontoret ansvarar för den. I november 2009 uttalar sig en gatutrafikingenjör på trafikkontoret i Östermalmsnytt: »Vi kommer inte

att bry oss om låsen förrän vi ska måla om broräcket. Då kommer vi att ta loss dem och slänga dem.» Någon ommålning har emellertid inte skett sedan dess, men låsen är borta i alla fall. Mysteriet kvarstår.

Vid kontakt med trafikkontoret i januari 2012 får vi veta att »så länge låsen ej utgör någon trafikfara får dom sitta och det gäller på alla ställen«. Beträffande Västerbron säger man: »Blir vi tvungna att ta bort dom kan vi väl tänka oss att byta ut hela grinden för att spara låsen ...» I *Dagens Nyheter* i september 2011 säger en informationschef på trafikkontoret att »man vill hålla kärleken högt» och att man inte har några planer på att ta bort låsen på Västerbron. Han betonar att det än så länge finns plats för flera lås på räcket! Kan det vara så att kommunens tjänstemän insett att en positivare inställning till kärlekslåsen ger mer fördelaktig publicitet?

I skrivande stund – våren 2012 – hänger det åter några lås på Djurgårdsbron. Av sammanlagt elva lås hänger fem på brons västra sida med utsikt mot Skeppsholmen och Gamla stan och sex på brons östra räckle med utsikt mot Djurgårdsbrunnsviken. Den äldsta datummärkningen är 2010-07-02, vilket skulle kunna peka på att de lås som tidigare försvann gjorde det i samband med kronprinsessbröllopet den 19 juni 2010. En besvärande omständighet för trafikkontoret.

Men om det ändå inte var någon myndighet som avlägsnade låsen från Djurgårdsbron, vem var det då? Kanske »en vän av ordning» eller någon försedd med bultsax som var ute efter metallvärdet? Att vi antagligen aldrig får veta är trots allt en bisak. Den stora frågan är: Vad händer med kärleken när låsen tagits bort? Hur ska det gå för kärleksparen? En moralisk fråga för den skyldige att grunna på.

Djurgårdsbron i Stockholm
2012. Foto Mats Landin,
Nordiska museet.

